

European Trade Union Confederation (ETUC)
Confédération européenne des syndicats (CES)

Socijalni ugovor za Europu

Rezolucija Europske konfederacije sindikata (EKS) usvojena na sastanku Izvršnog odbora 5.-6. lipnja 2012.

Mi, sindikalni lideri Europe, okupljeni u Europskoj konfederaciji sindikata, želimo apelirati i predložiti Socijalni ugovor za Europu.

Svjedoci smo sve većih nejednakosti, siromaštva i isključenosti, visoke nezaposlenosti, nesigurnosti rada koja posebno pogađa mlade ljude, te sve većeg razočarenja u europski projekt.

Svjedoci smo zabrinjavajućeg porasta nacionalizma, rasizma i ksenofobije. Ovaj trend, kojega pogoršava natjecanje u niskim plaćama, mogao bi dovesti do odbacivanja europskoga projekta kojega je EKS uvijek podržavao.

Svjedoci smo ugroženosti poslijeratne ekonomske i socijalne nagodbe, koja je dovela do stvaranja Europske unije i europskoga socijalnog modela. Ovaj je jedinstveni socijalni model doveo do znatnih dobitaka za građane i radnike, te je omogućio izdizanje iz krize do napretka.

Tvrdimo da temeljna socijalna prava moraju imati prioritet pred ekonomskim slobodama. To je duh Povelje o temeljnim pravima koja je integrirana u Ugovor iz Lisabona. To bi trebalo naglasiti u Protokolu o socijalnom napretku kojega treba dodati ugovorima.

Smatramo kako monetarna unija mora služiti procesu europskih integracija, na temelju načela mira, demokracije i solidarnosti, kao i ekonomske, socijalne i teritorijalne kohezije. Ovo je način osiguravanja budućnosti građana u globaliziranome svijetu.

Podsjećamo kako je naznačena svrha EU ekonomski i socijalni napredak. Ostvarivanje ciljeva iz strategije „Europa 2020“ zahtijeva socijalno stabilna društva, održivi ekonomski rast i financijske institucije koje služe realnoj ekonomiji.

Vjerujemo kako ćemo kroz socijalni dijalog uspjeti pronaći pravedna i djelotvorna rješenja za ozbiljnu krizu s kojom je suočena Unija. No nažalost, svjedoci smo toga da se demokracija na radu i socijalni dijalog često zanemaruju, napadaju i potkopavaju.

Tražimo od EU da se usredotoči na politike koje unapređuju uvjete života i rada, kvalitetu zaposlenja, pravedne plaće, jednako postupanje, učinkoviti socijalni dijalog, sindikalna i ostala ljudska prava, kvalitetne javne usluge, socijalnu zaštitu – uključujući pravedne i održive odredbe o zdravstvu i mirovinama – kao i industrijsku politiku koja ide u prilog

pravednoj tranziciji prema održivom modelu razvoja. Takve bi politike pridonijele izgradnji povjerenja građana u njihovu zajedničku budućnost.

Odbacujemo sve politike koje vode natjecanju prema dolje, bilo da je riječ o radničkim pravima, plaćama, radnome vremenu, socijalnoj sigurnosti, porezima ili okolišu.

Podržavamo koordinirane ekonomske politike kao i cilj zdravih javnih financija, ali osuđujemo mjere ekonomskog upravljanja koje potkopavaju socijalna postignuća proteklih desetljeća, guše održivi razvoj, ekonomski oporavak i zapošljavanje, te uništavaju javne službe. Iz tih se razloga protivimo Ugovoru o stabilnosti, koordinaciji i upravljanju u Ekonomskoj i monetarnoj uniji (TSCG).

Također nas zabrinjava metoda kojom se izradio TSCG, a koja je isključila sadržajnu uključenost Europskog parlamenta i građana.

Inzistiramo na tome da EU i njezine države članice moraju poštovati europske i međunarodne instrumente kao što su konvencije MOR-a, odluke Europskoga suda za ljudska prava i revidirana Europska socijalna povelja, koju bi Europska unija trebala prihvatiti, kao i njezin Protokol o sustavu kolektivnih žalbi (1995.).

Zbog svih navedenih razloga zahtijevamo Socijalni ugovor za Europu, a o njegovom smo sadržaju spremni raspravljati i usuglasiti ga na tripartitnoj razini EU.

Europska konfederacija sindikata smatra kako bi Socijalni ugovor trebao uključivati sljedeće elemente:

Kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog:

Slobodno kolektivno pregovaranje i socijalni dijalog sastavnica su europskoga socijalnog modela. Oni moraju biti zajamčeni kako na razini EU, tako i na nacionalnoj razini. Svaka država članica trebala bi usvojiti odgovarajuće mjere potpore;

Mora se poštovati autonomija socijalnih partnera na nacionalnoj i europskoj razini kao i njihova uloga i pozicija; ne smije biti nikakvih jednostranih intervencija od strane javnih vlasti u kolektivno pregovaranje ili postojeće kolektivne ugovore; treba maksimalno povećati pokrivenost radnika kolektivnim ugovorima;

Djelotvorna uključenost socijalnih partnera, od same dijagnostičke faze, u europsko ekonomsko upravljanje i nacionalne planove reformi od ključne je važnosti. Napori koji se ulažu u prilagodbu novim okolnostima trebali bi biti razmjerni sredstvima koja posjeduju ljudi, a njihov teret ne bi smjeli nositi samo radnici i njihove obitelji.

Ekonomsko upravljanje za održivi rast i zapošljavanje:

Hitne mjere za okončanje krize nacionalnoga duga i davanje uloge zajmodavca posljednjeg utočišta (tzv. *lender of last resort*) Europskoj središnjoj banci, omogućujući tako izdavanje euro-obveznica. Sa socijalnim partnerima treba raspraviti, usuglasiti i nadzirati programe rasta;

Europske industrijske i investicijske politike koje imaju za cilj odgovoriti na ekonomske i ekološke izazove; prioritet bi trebale imati investicije u održivu infrastrukturu, istraživanje i razvoj, klimatske tehnologije i obnovljive izvore. Ove investicije ne bi trebale biti uključene u izračun javnih deficita;

Pravila kojima bi se osigurao ureden, solidan i transparentan financijski sektor u službi realne ekonomije;

Dodatna sredstva, prikupljena putem boljeg korištenja europskih strukturnih fondova, Europske investicijske banke, projektnih obveznica, kao i porez na financijske transakcije projektiran na odgovarajući način, trebali bi biti dodijeljeni za socijalne i ekološke svrhe;

Zaustavljanje pritiska EU prema liberalizaciji javnih usluga koje su odgovornost nacionalnih vlada;

Dostojanstvene plaće za sve, koje pridonose rastu i domaćoj potražnji;

Jamstvo za sve mlade osobe u Europi, koje osigurava dostojanstveno radno mjesto, ili odgovarajuće mogućnosti osposobljavanja, u razdoblju od četiri mjeseca nezaposlenosti ili od prestanka školovanja;

Mjere za poboljšanje kvalitete radnih mjesta i borbe protiv nesigurnih, prekarnih radnih mjesta; borba protiv zlouporaba praksi rada s nepunim radnim vremenom, privremenih ugovora i ugovora na određeno vrijeme;

Aktivne politike tržišta rada, uključujući inicijative podrške osobama koje nisu u doticaju s tržištem rada.

Ekonomska i socijalna pravda:

Redistributivno i progresivno oporezivanje dohotka i bogatstva, te eliminiranje poreznih utočišta, utaje poreza, korupcije i rada na crno;

Odlučno djelovanje protiv špekulacija;

Učinkovite mjere kojima bi se zajamčila jednaka plaća i jednaka prava za rad jednake vrijednosti za sve; kolektivni ugovori i jednake plaće trebali bi se primjenjivati na sve, bez obzira na vrstu ugovora, posebno za radnike koji rade na istome radnom mjestu;

Provedba politika suzbijanja razlika u plaći između muškaraca i žena;

Utvrđivanje plaća mora ostati nacionalna stvar i mora se rješavati u skladu s nacionalnim praksama i sustavima industrijskih odnosa. Pregovori između socijalnih partnera na odgovarajućoj razini najbolje su sredstvo za osiguranje dobrih plaća i uvjeta rada; zakonska minimalna plaća, u onim zemljama u kojima sindikati to smatraju nužnim, trebala bi biti znatno povišena. U svakom slučaju, svi pragovi plaća trebali bi poštivati standarde Vijeća Europe o pravednim plaćama.

Usklađivanje korporativne porezne osnovice i minimalnih stopa poreza za poduzeća, po mogućnosti uz uvođenje minimalne stope od 25 posto, što je trenutna prosječna razina opterećenja u Europi.

Pozivamo organizacije europskih poslodavaca, institucije EU, nacionalne vlade i organizacije podrške da se uključe u raspravu o ovome prijedlogu EKS-a za Socijalni ugovor za Europu.